

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

๘.๐ สรุปสาระในวิทยานิพนธ์

เนื่องจากชุมชนเทศบาลเมืองปทุมธานี ในปัจจุบันมีปัญหาทางด้านการไร้ที่ดินเกี่ยวกับการคมนาคม เพราะไม่มีสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมชุมชนทั้ง ๒ ฝั่ง จึงทำให้การขยายตัวของชุมชนเมืองปทุมธานีไม่เท่ากัน ทั้ง ๆ ที่อยู่ใ้ในอำเภอและจังหวัดเดียวกัน เพื่อต้องการทราบแนวทางการไร้ที่ดินและวางแผนการไร้ที่ดินของชุมชนเมืองปทุมธานี สำหรับการพัฒนาเมืองในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษการไร้ที่ดินทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยประมาณการไร้ที่ดินใน พ.ศ. ๒๕๔๐ ตลอดจนการศึกษปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการไร้ที่ดินในชุมชน โดยได้ ปัจจัยในด้านการกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจและสังคม สำหรับเป็นแนวทางการขยายตัวของชุมชน

๘.๑ ขอเสนอแนะ

เพื่อให้การไร้ที่ดินของชุมชนเมืองปทุมธานี เกิดไปได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการวางผังเมือง ผู้วิจัยจึงได้เสนอทางเลือกสำหรับการไร้ที่ดินใน พ.ศ. ๒๕๔๐ ใน ๒ ทางเลือกคือ กรณีที่ ๑ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานทางด้านการคมนาคม สำหรับกรณีแรกจะไร้ที่ดินประมาณ ๕ ตร.กม. ส่วนกรณีที่สองไร้พื้นที่เพิ่ม ๒๕% ของกรณีแรก เพราะมีการเสนอให้สร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ๒ จุด ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่ชุมชน ๒ ฝั่งฝั่งแม่น้ำเป็นอย่างมาก ซึ่งจะทำให้สามารถรองรับประชากรหรือเป็นเมืองบริวารของกรุงเทพมหานครได้

การหากสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาของชุมชนเมืองปทุมธานีสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรจะโอนกิจการพิจารณาปรับปรุงการขนส่งทางน้ำจากปทุมธานีไปยังท่าเรือกรุงเทพฯ โดยโอนแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นหลัก เพราะการขนส่งสินค้าจากภาคเหนือหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถจะลำเลียงเข้าสู่ปทุมธานีโดยการนำสินค้ามาลงที่ท่าเรือปทุมธานีแล้วขนส่งไปยังท่าเรือกรุงเทพฯแทนคร เพื่อลดปัญหาการจราจร หรือนำสินค้าจากภาคเหนือ เวียดนาม สวรรคต ลงมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วมาขึ้นที่ท่าเรือปทุมธานีก็ได้ ซึ่งการสร้างท่าเรือที่ปทุมธานีนี้ถ้าจะนำรายได้มาสู่จังหวัดหรือเทศบาลมากที่สุดก็แล้ว

ถ้ามีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาตรงจุดที่ใกล้กับชุมชนมากที่สุดแล้ว การขยายตัวของชุมชนเมืองปทุมธานีก็จะมากเป็นทวีคูณทั้ง ๒ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ถึงแม้มาตรฐานการไว้ที่ดินสำหรับประชากรใน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งคาดว่าจะมีประมาณ ๒๑,๓๐๐ คน ก็จะไว้มาตรฐานตามทางเลือกที่ ๑ ซึ่งประมาณ ๕ ตร.กม. แต่เนื่องจากมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา การขยายตัวของชุมชนจึงอาจจะมีมากกว่าที่คาดไว้ จึงขอเสนอการจัดที่ดินเพิ่มอีก ๒๕% รวมทั้งหมดประมาณ ๖.๒ ตร.กม. แทนที่การไว้ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ของชุมชนเมืองปทุมธานีปรากฏตามแผนที่

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๗.๓ ขอเสนอแนะเพิ่มเติม

สรุปขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดินของอำเภอเมืองปทุมธานีดังนี้

จัดทำ Zoning เพื่อระบุเขตสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ของเมืองดังนี้

๑. การใช้ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม

- ก. กำหนดประเภทอุตสาหกรรมให้เหมาะสมกับสภาพกายภาพของพื้นที่และสิ่งแวดล้อม
- ข. กำหนดมาตรการควบคุมอุตสาหกรรมประเภทจะทำให้เกิดความรำคาญหรือเป็นภัยต่อสังคม เช่น อุตสาหกรรมประเภท น้ำเสีย, กลิ่นเสีย, อากาศเสีย เสียงรบกวน เป็นต้น

๒. การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย

- ก. พิจารณาการขยายตัวของชุมชนที่จะทำให้เกิดความต้องการที่ดินอยู่อาศัย เช่น สถาบัน AIT หรือโครงการสร้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งทำให้เกิดความต้องการที่ดินอยู่อาศัยเพิ่มขึ้น
- ข. กำหนดประเภท ขนาดและความหนาแน่นของอาคารอยู่อาศัยเพื่อความเป็นระเบียบสวยงามและถูกต้องตามหลักวิชาการทางผังเมือง
- ค. พิจารณาจัดที่ดินสำหรับเป็นเมืองบริวารของกรุงเทพมหานคร หรือจัดที่อยู่อาศัยสำหรับข้าราชการบ้านนา
- ง. พิจารณาจัดโครงการบ้านอยู่อาศัยร่วมกับโครงการของเอกชนเพื่อลดภาระการลงทุนของรัฐ

๓. การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

- ก. อนุรักษ์ที่ดินไว้เพื่อการเกษตรกรรมให้มากที่สุดทั้งนี้เพราะในอนาคตจะหาที่ดินสำหรับการเกษตรกรรมได้ยาก
- ข. กำหนดเขตเกษตรกรรมสำหรับพืชพันธุ์ต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเกษตร
- ค. ส่งเสริมโครงการป้องกันหรือกำจัดศัตรูที่อันตรายต่อพืชให้หมดไป เช่น แมลง หรือ

หนูนา

๔. การใช้ที่ดินเพื่อสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

- ก. จัดหาน้ำและวางโครงข่ายการบริการน้ำให้แก่โครงการอุตสาหกรรม ชุมชนที่มีแนวโน้มจะขยายตัวหรือโครงการที่จัดตั้งชุมชนใหม่ ให้พอเพียงและทันเวลา

ข. จัดวางโครงข่ายการบริการไฟฟ้าให้แก่ชุมชนและนอกเขตชุมชนให้พอเพียงกับความ
ต้องการของชุมชน เช่น ประชาชนในปทุมธานีต้องการไฟฟ้าเพื่อความบันเทิงกันทั่ว

๕. การใช้ที่ดินเพื่อการคมนาคม

ก. ทางบก

- ถนน กำหนดนโยบายในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมสายหลัก หรือ ส่งเสริมให้
การสร้างเส้นทางคมนาคมสายที่สำคัญ เช่น ทางหลวง เชื่อมระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑
กับทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๓๑๑๑ (ปทุมธานี - สามโคก - เสนา)
- สะพาน ควรพิจารณาสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อเชื่อมชุมชนของจังหวัด
บน ๒ ฝากแม่น้ำเจ้าพระยาให้มีความเจริญเท่าเทียมกัน
- รถไฟ ควรส่งเสริมให้ใช้บริการของรถไฟสำหรับการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารจาก
ชุมชนไปยัง เมืองต่าง ๆ เช่น จากรังสิต หรือนนทบุรีไปกรุงเทพฯ

ข. ทางน้ำ

- ส่งเสริมให้มีการใช้เส้นทางคมนาคมทางน้ำในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร เช่น
ส่งสินค้าจากปทุมธานีไปท่าเรือคลองเตย หรือเรือควนปทุมธานีกับกรุงเทพฯ นครหรือจังหวัดข้างเคียง
- ส่งเสริมให้มีการสร้างท่าขนส่งสินค้าเพื่อใช้ปทุมธานีเป็นท่าเรือขนถ่ายสินค้าที่

สำคัญของภาค

๖. เรื่องอื่น ๆ

ก. อนุรักษ์ส่งเสริมและรักษาสถานที่ ชนบทธรรมเนียมประเพณีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน
ไว้สำหรับกิจการท่องเที่ยว

ข. ชุมชนเทศบาลเมืองปทุมธานีชาวสวนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อน จึงควรมียุทธศาสตร์
ที่ราชการบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาออกไปรวมกันไว้ที่ศาลากลางจังหวัดเพื่อจัดเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อน
ใจของชุมชน

๗.๓ ขอบกพร่องของการวิจัย

ก. การศึกษาการใช้ที่ดินจากรูปถ่ายทางอากาศมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการสอบถามหรือวิเคราะห์
ข้อมูลในอดีต

ข. การศึกษาการใช้ที่ดินในชุมชนเทศบาลเมืองปทุมธานีนั้น ผู้วิจัยไม่ได้นำข้อมูลอื่น ๆ
เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลค่านายได้เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม การค้า และบริการ การเสนอแนวทางการ
การใช้ที่ดินอาจผิดพลาดไปบ้าง